

Gynekologisen syöpäleikkauksen jälkeen

Toimenpide (täytettävä kohta): _____

Toipuminen syöpäleikkauksen jälkeen

Leikkauksesta toipuminen kestää yleensä 2–4 viikkoa leikkaustavasta riippuen. Fyysinen toipuminen on nopeinta tähystysleikkauksen jälkeen. **Liikkuminen omien voimien mukaan**, riittävä lepo ja monipuolinen ravinto kohottavat yleiskuntoa ja nopeuttavat leikkauksesta toipumista. Autoa voit ajaa oman vointisi ja harkintasi mukaan. Osastolta saamiasi tukisukkia tulee käyttää päivisin, kunnes liikkumisesi on palautunut leikkausta edeltävälle tasolle. Tukisukilla on tärkeä **laskimotukoksia ehkäisevä vaikutus**.

Fyysistä rasitusta, äkillisiä liikkeitä, nostamista ja kurkottelua tulee välttää sairausloman viimeiselle viikolle saakka. Tällöin voit vähitellen palata normaaleihin elämäntapoihin. Avoleikkauksen jälkeen on haavan suojelemiseksi vältettävä raskaampia töitä ja ponnistelua sairasloman ajan.

Lääkitys kotona

Kotona leikkausalue voi olla vielä kipeä. Saat kipulääkeresepin kotiutuessasi sairaalasta. Alkuvaiheessa kipulääkettä kannattaa ottaa säännöllisesti, sillä se vähentää myös haava-alueen turvotusta.

Tavallisesti leikkauksen jälkeen **aloitetaan ihon alle pistettävä lääke** laskimotukosten ehkäisemiseksi. Hoidon kesto on 1–4 viikkoa leikkauksesta riippuen. Ohjaus lääkkeen pistämisestä annetaan osastolla.

Toimivien munasarjojen poisto saattaa aiheuttaa vaihdevuosisoireita. Kasvaintyyppistä riippuen voit saada tarvittaessa reseptin hormonikorvaushoidosta tai oireita lievittävästä muusta hoidosta.

Suolen toiminta

Monipuolinen ravinto ja riittävä juominen ovat suositeltavia suolentoiminnan edistämiseksi. Tarvittaessa voit käyttää luumuja, leseitä ja apteekista saatavia ulostuslääkkeitä.

Yksilölliset ohjeet

Jälkivuoto ja hygienia kohdunpoiston jälkeen

Jälkivuoto emättimestä on tavallista 1–4 viikon ajan. Jälkivuodon aikana ei suositella kylpyä eikä uimista tulehdusvaaran vuoksi. Emättimessä olevat ompeleet sulavat itsellään. Emättimen pohjassa olevan haavan takia yhdyntää ei suositella ensimmäisen 4 viikon aikana leikkauksen jälkeen. Suihku on suositeltavin peseytymistapa. Saunaan voit mennä viikon kuluttua leikkauksesta.

Avo- tai tähystysleikkaus

Taitokset poistetaan kolmantena aamuna leikkauksen jälkeen, minkä jälkeen voit suihkutella haavaa käden lämpöisellä vedellä. Ompeleet ovat itsestään sulavia tai ompeleet / hakaset poistetaan, päivämäärä (täytettävä kohta): _____.

Ulkosynnyttimien leikkaus

Emättimeen laitettavat lääkkeet, uiminen, yhdyntä ja tamponien käyttö ovat kiellettyjä 4–6 viikkoa leikkauksen jälkeen tulehdusriskin vuoksi. Istuminen on kiellettyä (päivämäärä, täytettävä kohta): _____ asti leikkauksen jälkeen, jotta leikkausalueelle ei syntyisi ylimääräistä kuormitusta.

Haavan / haavojen on hyvä saada ilmakylpyjä päivittäin. Tiukkojen alushousujen ja housujen käyttöä ei suositella. Haavaa tulisi suihkutella päivittäin käden lämpöisellä vedellä. Taputtele varovasti haavan seutu kuivaksi puhtaalla pyyhkeellä. Ompeleet ovat itsestään sulavia.

Leikkauksessa on poistettu lantion alueen imusolmukkeita

Jalkojen turvotus on mahdollista. Turvotus johtuu siitä, ettei imuneste pääse kiertämään normaalisti imusuonissa vaan kerääntyy kudoksiin. Turvotustaipumus voi kestää pitkään. Tukisukkien käyttö lievittää oireita, samoin turvotusta vähentävä liikunta. Lue lisää ohjeesta [Aktivoiva lymfajumppa alavartalolle.pdf](#).

Jatkohoito

Leikkauksessa otetut kudokset on lähetetty patologille mikroskooppitutkimusta varten. Lopullisten vastausten tultua sinuun otetaan yhteyttä ja annetaan aika leikkauksen jälki-tarkastukseen tai mahdollisiin lisähoitoihin. Voit myöhemmin katsoa hoitoasi koskevia tietoja ja hoitoyhteenveton (loppulausunnon) Omakanta –palvelusta (www.kanta.fi/omakanta). Mikäli haluat, että hoitoyhteenveto lähetetään sinulle kirjeitse kotiin, ilmoita siitä hoitajallesi.

Ongelmatilanteet

Ota yhteyttä sinua hoitavaan sairaalaan, mikäli toipumisaikana ilmaantuu seuraavia ongelmia.

- voimistuvaa kipua tai muuttuen erilaiseksi
- runsasta veristä tai pahanhajuista vuotoa emättimestä
- leikkaushaava tai sen ympäristö tulee kipeäksi, punoittavaksi, turvonneeksi tai kovaksi
- haavasta vuotaa verensekaista nestettä tai märkää
- lämpö nousee toistuvasti yli 37.5 asteen
- suolentoimintahäiriöitä, ripulia, oksentelua
- virtsaamisongelmia (virtsaantulo vaikeaa, tihentynyt virtsaamisen tarve, kirvely)